

ČO POTREBUJÚ RÓMSKE DETI PO NÁVRATE DO ŠKÔL

VLADO RAFAEL, ZUZANA NEUPAUER

Čo potrebujú rómske deti po návrate do škôl

- Výsledky mapovania potrieb učiteľov pre skvalitnenie kompenzačného vzdelávania rómskych žiakov po návrate do škôl
- Autori: Vlado Rafael, Zuzana Neupauer
- Vydalo: Občianske združenie eduRoma
- Mapovanie potrieb učiteľov vzniklo v rámci projektu INSCHOOL Slovakia, ktorý koordinuje eduRoma a ktorý podporuje Rada Európy a Európska Komisia
- Apríl, 2021

Ako prebiehalo mapovanie potrieb učiteľov?

- Oslovili sme 8 základných škôl zapojených do inkluzívneho vzdelávacieho projektu INSCHOOL – Skutočná zmena pre rómske deti.
- Mapovanie potrieb prebiehalo v prvej polovici apríla, 2021 prostredníctvom dotazníka s 11 otvorenými otázkami.
- Z oslovených škôl nám odpovedali zástupcovia zo 7 základných škôl – riaditelia a učitelia prvého a druhého stupňa – spolu 24 pedagógov.

Materiálno-technické zabezpečenie pre potreby skvalitnenia kompenzačného vzdelávania rómskych žiakov po návrate do škôl.

- Počítačová technika (tablet) pre každé dieťa, prístup k internetu.
- Naučiť používať programy ako ZOOM, TEAMS, ako prostriedok komunikácie so žiakmi a zákonnými zástupcami.
- Učebné pomôcky pre žiakov z vylúčených komunit.
- Didaktické pomôcky (hry na rozvoj priestorovej orientácie, na pozornosť, na predstavivosť, fantáziu, na posilnenie jemnej a hrubej motoriky a pod.).
- Finančné prostriedky na finančné ohodnotenie učiteľov (doučovanie).

Kde vziať potrebný čas na dobehnutie zameškaného učiva u chudobných žiakov?

- Navyšovanie vyučovacích hodín pre dobiehanie zameškaného učiva by podľa niektorých riaditeľov škôl v praxi znamenalo prácu nadčas a následné zvyšovanie finančných výdavkov pre školu.
- Učitelia neodporúčajú predlžovať vyučovacie hodiny ani z dôvodu nízkej koncentrácie, sústredenia sa chudobných detí.
- Podľa viacerých pedagógov by bolo vhodnejšie dobehnúť zameškané učivo (doučovať žiakov) v rámci disponibilných (voľných) hodín.
- Vhodnejšie je tiež redukovať učivo a znížiť výkonové štandardy.
- Podľa učiteľov by bolo tiež dobré venovať viac času precvičovaniu základného učiva, zamerať sa viac na praktické aktivity s deťmi a rozvíjať ich vnútornú motiváciu k učeniu.

V akej pozícii sú školské kluby detí (ŠKD), ktoré môžu pomôcť deťom efektívnejšie prekonávať dôsledky pandémie ochorenia COVID - 19?

- Učitelia upozorňujú, že hoci by mal školský klub primárne plniť funkciu oddychu, relaxu, športu, hier a odpočinku po formálnom vyučovaní, je často iba miestom, kde sa žiaci doučujú, alebo si plnia domáce úlohy. Z tohto dôvodu môžu byť ŠKD z dlhodobého pohľadu neefektívne pri socializácii detí a rozvoju ich duševného zdravia.
- Ďalšou prekážkou pre chudobných žiakov z vylúčených komunit je, že školské kluby sú často preplnené – pomohlo by stanovenie maximálneho počtu detí.
- ŠKD sú tiež spoplatnené a majú do nich prístup iba žiaci prvého stupňa.
- Častým problémom sú aj zle nastavené autobusové grafikony. Z tohto dôvodu žiaci nenavštevujú školský klub, pretože už nemajú k dispozícii neskorší spoj, ktorý by ich bezpečne dopravil domov.

Budúca príprava a kontinuálne vzdelávanie učiteľov, ich podpora vzhľadom na súčasné výzvy pandémie ochorenia COVID - 19.

- Vzdelávanie učiteľov by už malo počítať s možnosťou dištančného vzdelávania - metodicky a technicky zabezpečiť učiteľov počítačovou technikou.
- Učitelia odporúčajú metodicky vyprofilovať inkluzívny tím (ak v škole pôsobí) a naučiť sa v ňom kooperovať a delegovať, vedieť na koho sa s akým problémom obrátiť.
- Inkluzívne tímy by postupne mohli byť doplnené aj o sociálnych pracovníkov.
- Tieto tímy by mali byť pravidelne a všade financované z domáceho rozpočtu.
- V súvislosti s návratom žiakov do škôl by učitelia potrebovali absolvovať sociálno-psychologické tréningy, na ktorých by nadobudli širšie zručnosti pre socializáciu detí a pre rozvoj ich duševného zdravia.
- Tiež by chceli poznať metódy pre rozvoj mäkkých zručností, posilniť komunikačné zručnosti, vrátane rozvoja zručností pre riešenie konfliktných situácií.
- Je potrebné zabezpečenie aj poskytovanie základných terapeutických výcvikov pre odborných zamestnancov škôl.
- Štát ani počas pandémie nevypracoval pre učiteľov pravidelnú externú metodickú pomoc, ich psychologické poradenstvo pre rozvoj ich duševného zdravia a tiež dlhodobochýbajú relaxačno-motivačné programy pre pedagógov.

Ďakujeme za pozornost'

eduRoma

Roma Education Project

INCLUSIVE SCHOOLS
MAKING A DIFFERENCE
FOR ROMA CHILDREN